

Gäller för: Regionhälsan

Innehållsansvar: Karin Kärrby, (karka66), Kommunikationschef

Granskad av: Karin Kärrby, (karka66), Kommunikationschef

Godkänd av: Karin Kärrby, (karka66), Kommunikationschef

Giltig från: 2026-06-23

Giltig till: 2028-06-12

Användning av bilder genererade eller förändrade med hjälp av AI, rutin

Regionhälsan

Innehållsförteckning

Inledning.....	3
Generera illustrationer	4
Generera fotorealistiska bilder	4
Förändring av foton	5
Uppmärkning av bilder genererade eller förändrade med hjälp av AI.....	5
Upphovsrätt och GDPR	7
Avgränsningar.....	7
Rutinen kan uppdateras kontinuerligt	8
Exempel på användning av bilder genererade eller förändrade med AI.....	9
Exempel på hur foton inte ska förändras	12
Exempel på foton som kan gå bra att AI-generera (märks alltid upp)	13
Förändringar som behöver märkas upp.....	15

Inledning

Det finns stora möjligheter med att använda AI för bilder, men också risker och många aspekter att beakta för att säkerställa trovärdighet, tillit och transparens. Bara för att det finns bildbehov som kan lösas med AI är det inte säkert att det är en bra idé.

Denna rutin anger vad som gäller när vid användning av AI för att arbeta med bilder. Den gäller för Regionhälsans verksamheter.

Rutinen är utarbetad för stillbilder, men relevanta delar bör även tillämpas för rörligt material. Längre fram finns exempel på bilder som illustrerar rutinerna. Sist i dokumentet finns en ordlista.

[Varumärkesmanualens anvisningar om bilder](#) är överordnad dessa rutiner. Det innebär bland annat att:

- Bilder ska vara trovärdiga och realistiska.
- Schablonmässiga bilder används inte.
- Personer på bild skildras jämställt och jämlikt, bilderna ska visa den mångfald som finns i samhället och inte förstärka stereotyper.

AI kan användas både för att generera nya illustrationer och fotorealistiska bilder och för att förändra befintliga. Det går ofta inte att avgöra om en bild är autentisk eller skapad med hjälp av AI. Det är därför viktigt att de som använder AI för att arbeta med bilder är ansvarsfulla och transparenta för att mottagaren ska kunna känna tillit till VGR som avsändare och för att ingen ska uppleva sig vilseledd.

Det är alltid den som väljer bild för publicering som ansvarar för att avgöra om en specifik bild genererad eller förändrad med AI är lämplig i sammanhanget, vilket ofta är en bedömningsfråga. Vad som är lämpligt kan skilja sig från fall till fall beroende på sammanhanget där bilden ska användas och vikten av autenticitet.

Generera illustrationer

Illustrationer skapade med AI kan användas om:

- de följer VGR:s visuella identitet (färger, typografi, stil) i VGR:s varumärkesmanual.
- de är tydligt illustrativa och inte fotorealistiska.
- de är relevanta för budskapet och inte endast är dekorativa.
- de är märkta som AI-genererade.

Generera fotorealistiska bilder

Var varsam med att AI-generera fotorealistiska bilder. Använd aldrig fotorealistiska bilder som visar tydliga ansikten av människor, eftersom de kan misstas för verkliga personer.

Generera inte heller fotorealistiska bilder av objekt som kräver särskilt hög grad av autenticitet för att vara realistiska, som till exempel bilder för att efterlikna miljöer i våra verksamheter eller andra specifika miljöer.

Användandet av AI-genererade fotorealistiska bilder ska vara genomtänkt. Hänsyn behöver tas till sammanhang och användningsområde och ställas i relation till verksamhetens och organisationens trovärdighet. Till exempel ställer nyhetskommunikation generellt betydligt större krav på bildautenticitet än kampanjinformation och det kan gå bra att skapa genrebilder av mer allmän karaktär så länge de uppfattas som trovärdiga.

Fotorealistiska bilder, genererade med AI, ska märkas upp så att det är tydligt att de skapats med AI. Läs mer under rubriken Uppmärkning av bilder genererade eller förändrade med hjälp av AI.

Förändring av foton

Det har alltid gått att redigera och manipulera foton. Det är inget nytt, men med AI blir det enklare. Var restriktiv med manipulation.

Användningsområden kan vara att det behövs ett annat format än originalet, till exempel en stående bild i stället för en liggande. Det kan finnas estetiska argument att till exempel ta bort en del som stör i bilden. Det kan vara en krukväxt som sticker upp bakom ett huvud eller en handväska som skräpar i ett hörn.

Många typer av bildmanipulation är uppenbart olämpliga, men även förändringar som kan verka obetydliga kan riskera trovärdigheten för avsändaren. Hur bilden ska användas, vad den skildrar och vad förändringen består i är faktorer som var för sig eller tillsammans är avgörande för lämpligheten. Den möjliga nyttan behöver alltid vägas mot vikten av trovärdighet.

- Manipulera aldrig nyhetsbilder eller andra foton som ger anspråk på att skildra verkliga skeenden.
- Viss manipulation kan göras i genrebilder av mer allmän karaktär där förändringen inte bedöms riskera att vilseleda eller uppfattas som känslig.
- Generativ utfyllnad kan gå bra om utfyllnaden inte förändrar bildens innebörd eller trovärdighet.
- Redigering av sådant som ljus och skärpa går i regel alltid bra att göra. Även vissa fotomontage går bra att göra, även i nyhetsbilder, förutsatt att det inte riskerar att vilseleda någon. Det får självklart aldrig användas för att påskina ett konkret skeende som aldrig ägt rum.

Uppmärkning av bilder genererade eller förändrade med hjälp av AI

För trovärdigheten är det viktigt att vara transparent med hur bilder skapats. EU-lagstiftningen AI Act sammanfattar sina

transparenskrav på följande sätt: ”Den som använder ett AI-system som genererar eller manipulerar bild-, ljud- eller videoinnehåll som liknar existerande personer, föremål, platser, enheter eller händelser och som för en person felaktigt kan framstå som autentiskt eller sanningsenligt (till exempel deepfakes) ska upplysa om att innehållet har genererats artificiellt eller manipulerats. Bilder behöver därför märkas upp med information som redovisar att AI har använts. Behovet kan skilja sig från fall till fall beroende på sammanhanget där bilden ska användas och vikten av autenticitet. Även här är det alltid den som använder AI för att generera eller förändra en bild som ansvarar för att avgöra om det behöver anges vid publicering. Nedan följer rutiner att utgå ifrån.

Illustrationer som genererats eller förändrats med AI ska märkas upp. Rekommenderad fras för märkning: AI-genererad bild alternativt kreatörens för- och efternamn följt av /AI till exempel Klara Karlsson /AI-genererad bild.

Fotorealistiska bilder, det vill säga bilder som liknar foton, men har genererats med AI, ska märkas upp. Rekommenderad fras för märkning: AI-genererad bild alternativt kreatörens för- och efternamn följt av /AI till exempel Klara Karlsson /AI-genererad bild.

Foton som har förändrats med hjälp av AI ska märkas upp när väsentliga förändringar har gjorts. Mindre förändringar där AI använts för att förändra till exempel ljus eller skärpa behöver normalt inte redovisas. Likaså behöver en mindre betydande generativ utfyllnad inte alltid märkas upp. Det kan till exempel vara att lägga till lite extra himmel i ett foto för att utöka det på höjden.

Exempel på lämpliga fraser för märkning kan till exempel vara: Bild modifierad med AI eller Bildmontage med AI-genererad bakgrund. Även vid uppladdning i mediebanken eller motsvarande

behöver det anges om bilder skapats eller förändrats med hjälp av AI.

Upphovsrätt och GDPR

Flera aspekter av upphovsrätt kring bilder och AI är ännu inte juridiskt klarlagda.

Vid användning av AI-verktyg för bildgenerering är det viktigt att vara medveten om och respektera både upphovsrätt och GDPR. Att mata in bilder i dessa verktyg innebär en potentiell hantering av personuppgifter och upphovsrättsskyddade material. Innan användning av en AI-tjänst för bildgenerering, se till att noggrant läsa och förstå dess användarvillkor. Detta inkluderar att vara medveten om vilka rättigheter som ges till tjänsten över de data och bilder som matas in, samt eventuella begränsningar eller regler för användning. Särskilt viktigt att tänka på är om data och bilder som matas in kan användas för att träna AI-modellen. Om bilderna innehåller identifierbara personer eller personuppgifter måste GDPR efterlevas. Det innebär bland annat att det måste säkerställas att det finns laglig grund för att behandla dessa personuppgifter och att individers integritet respekteras. Skapa inte AI-genererade bilder som kan misstas för att vara någon annans verk. Vid förändring av befintlig bild behöver först undersökas vilka rättigheter som gäller för just den bilden. Likaså behöver det undersökas vilka rättigheter som gäller vid användning av befintliga illustration som förlaga för att generera nya bilder med liknande manér. Myndigheten för offentlig förvaltning (Digg) ger vägledning om upphovsrätt vid användning av generativ AI:

- [Bedöm upphovsrätten vid användningen av generativ AI](#)

Avgränsningar

Tillämpningsområde för denna rutin är användning av bild i arbete med information och kommunikation såväl internt som

extern. För medicinsk bild eller vid användning av bild som konstform inom kulturområdet kan andra regler behöva tillämpas.

Rutinen kan uppdateras kontinuerligt

Eftersom AI utvecklas snabbt behöver denna rutin kontinuerligt kunna uppdateras.

Exempel på användning av bilder genererade eller förändrade med AI

Exempel på foton att inte generera med AI

Människor med synliga ansikten

Exempel: kvinna som vaccinerat sig.

Specifika platser

Exempel: gatubild från Göteborg.

Foton av vårdmiljöer

Exempel: operationssal.

Specifik utrustning

Exempel: spruta.

Schablonmässiga foton som inte är trovärdiga och realistiska

Exempel: Kvinna vid dator.

Exempel på hur foton inte ska förändras

Tillkommande objekt med generativ fyllning

Exempel: Pojke får ryggsäck.

Original

Ryggsäck adderad med
AI-genererad fyllning.

Generativ utfyllnad i identifierbar miljö

Exempel: En identifierbar skola.

Original

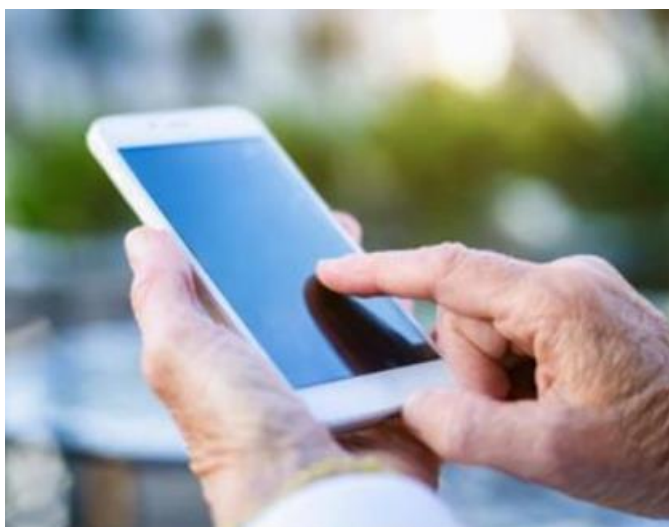
Skolkorridor utökad med
generativ utfyllnad.

Exempel på foton som kan gå bra att AI-generera (märks alltid upp)

Realistiska genrebilder

Exempel: Äldre händer med en smartphone.

Märkning: Eventuellt Förnamn Efternamn följt av ”AI-genererad bild”.

Exempel:

Promenad

Märkning: Eventuellt Förnamn Efternamn följt av ”AI-genererad bild”.

Exempel:

Allmän naturbild – sjö.

Exempel:

Människor utan synliga ansikten.

Märkning: Ev Förnamn Efternamn följt av ”AI-genererad bild”.

Förändringar som behöver märkas upp

Exempel: Chefläkare varnar för värmen Original: Chefläkare.

Marga Brisman

Fotomontage: Chefläkare Marga Brisman

Märkning: Bildmontage med AI-genererad bakgrund.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Regionhälsan

Innehållsansvar: Karin Kärrby, (karka66),
Kommunikationschef

Granskad av: Karin Kärrby, (karka66), Kommunikationschef

Godkänd av: Karin Kärrby, (karka66), Kommunikationschef

Dokument-ID: RHS9919-529963968-128

Version: 3.0

Giltig från: 2026-06-23

Giltig till: 2028-06-12